

Bruxelles, den 4. oktober 2024
(OR. en)

13949/24

ENV 959
CLIMA 328
CHIMIE 72
COMPET 973
IND 454
PHARM 131
AGRI 698
RECH 421
ECOFIN 1072
ECO 38
SOC 719
SAN 570
CONSOM 294
MI 831
ENT 186

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Kemikaliestrategi med bæredygtighed for øje – status og vejen frem – Udveksling af synspunkter

1. Den 14. oktober 2020 vedtog Kommissionen meddelelsen "En kemikaliestrategi med bæredygtighed for øje – På vej mod et giftfrit miljø".
2. Europa-Parlamentet vedtog den 10. juli 2020 en beslutning om kemikaliestrategien, og Rådet vedtog den 15. marts 2021 sine konklusioner "En bæredygtig kemikaliestrategi i Unionen: tid til handling"¹.

¹ ST 6941/21.

3. Med henblik på at strukturere udvekslingen af synspunkter om kemikaliestrategien på den kommende samling den 14. oktober 2024 i Rådet (miljø) har formandskabet udarbejdet et baggrundspapir og spørgsmål til ministrene, jf. bilaget til denne note.
 4. De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at notere sig formandskabets baggrundspapir, herunder spørgsmålene, og fremsende det til Rådet med henblik på udvekslingen af synspunkter den 14. oktober 2024 om kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje – status og vejen frem.
-

Kemikaliestrategi med bæredygtighed for øje – status og vejen frem

– Udveksling af synspunkter –

Kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje, som Europa-Kommissionen indførte i oktober 2020, er et centralt element i EU's bestræbelser på at forvalte kemiske stoffer på en måde, der beskytter menneskers sundhed og miljøet og samtidig sætter skub i innovationen og styrker EU's konkurrenceevne.

Kemikalieindustrien er en af Europas største fremstillingssektorer, og andre industrier er stærkt afhængige af dens produktion. Det er derfor af afgørende betydning at opretholde dens konkurrenceevne og fastholde denne sektor på en bæredygtig udviklingskurs.

I øjeblikket gennemgår industrien hurtige strukturændringer, da den står over for betydelige udfordringer, herunder stigende omkostninger, afhængighed af eksterne ressourcer og øget konkurrence fra tredjelande, så det er særlig vigtigt, at EU sigter mod at opnå både en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig cirkulær økonomi og et giftfrit miljø (den grønne pagt). Disse overvejelser skal tages i betragtning samlet for at fremme en retfærdig, grøn og digital omstilling i EU.

For så vidt angår kemikaliestrategien, der har til formål at imødegå de komplekse og omfattende risici i forbindelse med farlige kemikalier, og som sætter en ambitiøs dagsorden, der skal gøre EU førende inden for sikker og bæredygtig anvendelse af kemikalier, er der gjort fremskridt på mange områder, herunder kriterierne for fastlæggelse af væsentlige anvendelsesformål for de mest skadelige kemikalier, tilgangen med "ét stof, én vurdering" med henblik på hurtigere, forenkede og gennemsigtige processer, yderligere begrænsninger af eller forbud mod anvendelsen af kviksølv i EU, en revideret forordning om klassificering, mærkning og emballering af kemikalier (CLP), herunder med nye fareklasser, osv.

Nogle af strategiens foranstaltninger såsom den "målrettede" REACH-revision, er imidlertid endnu ikke blevet gennemført. Det bør også bemærkes, at nogle nyligt vedtagne bestemmelser såsom de nyligt indførte fareklasser i den ændrede CLP-forordning kun vil vise deres fulde virkning i kombination med en revideret REACH-forordning.

REACH-forordningen er central for EU's kemikaliepolitik og har til formål at forbedre beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet mod de risici, som kemikalier udgør. Revisionen er afgørende for at afhjælpe de nuværende mangler i forordningen, f.eks. forbedring af registreringsdossierers overholdelse, bedre identifikation af stoffer med kritiske fareegenskaber, forbedring af godkendelsessystemet, fremme af begrænsningsprocessen osv. For at kunne håndtere kemiske risici på en omfattende måde og sørge for en mere sikker anvendelse af kemikalier skal disse mangler afhjælpes.

For så vidt angår per- og polyfluoralkylstoffer (PFAS) har de fem nationale myndigheder, der indsendte det "universelle PFAS"-dossier, og Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) gjort betydelige fremskridt med hensyn til at fremme forslaget, men det er også vigtigt grundigt at overveje konsekvenserne for samfundet og de industrier, der er afhængige af anvendelser af disse stoffer med unikke egenskaber. Der er derfor behov for en afbalanceret tilgang, der fremmer udvikling og vedtagelse af sikrere alternativer, samtidig med at der sikres reguleringsmæssig klarhed og overholdelse, hvilket bidrager til at afbøde de negative virkninger af PFAS. Det er imidlertid nødvendigt at nå frem til en konklusion i god tid for at undgå at bringe den bæredygtige udvikling af EU's industri og opnåelsen af et højt miljø- og sundhedsbeskyttelsesniveau i fare.

Det grundlæggende nye begreb i "Vejledende kriterier og principper for begrebet væsentlige anvendelsesformål i EU-retsakter vedrørende kemikalier", der blev indført ved Kommissionens meddelelse C/2024/2894 af 26. april 2024, skal stadig anvendes i praksis. Dette vil være afgørende for at sikre en effektiv gennemførelse og skabe større sikkerhed.

Det bør bemærkes, at ud over fordelene for menneskers sundhed og miljøet påfører nogle nyligt vedtagne reguleringsmæssige forpligtelser medlemsstaterne og EU-institutionerne en øget administrativ byrde. Desuden vil overvågning og håndhævelse af disse forpligtelser kræve betydelige ressourcer for at forhindre en inkonsekvent anvendelse, der underminerer effektiviteten af de reguleringsmæssige foranstaltninger.

ECHA's ansvarsområder og opgaver er også blevet udvidet væsentligt, både med hensyn til omfang og kompleksitet. De nye reguleringsmæssige forpligtelser og den fortsatte udvidelse udgør betydelige kapacitets- og budgetmæssige udfordringer for agenturet og også for nogle medlemsstater med hensyn til at udpege et tilstrækkeligt antal eksperter til ECHA's udvalg. Et forslag til en ECHA-grundforordning, som bør styrke forvaltningen heraf, strømline ECHA-organernes arbejdsmetoder og gøre deres finansiering mere fleksibel og bæredygtig, er stadig under udarbejdelse. Da agenturet spiller en central rolle i gennemførelsen af EU's kemikalielovgivning, er en styrkelse af dets drift og finansielle model afgørende for at øge dets operationelle effektivitet og bæredygtighed. ECHA skal have kapacitet til at understøtte en sikker håndtering af kemikalier og reagere hurtigt på nye kemiske risici, der påvirker den generelle reguleringsmæssige effektivitet.

Kommissionens formand anførte i sine politiske retningslinjer for den nye Kommission, at vi "vil og skal holde kursen mod målene i den europæiske grønne pagt", da den nye "aftale om ren industri" blev bebudet. Et vigtigt element i denne nye aftale er en "kemikalieindustripakke, der har til formål at forenkle REACH og skabe klarhed om "evighedsstoffer" (også kendt som PFAS)".

Overordnet set bør det fortsat være en prioritet for EU og dets medlemsstater at nå strategiens mål, samtidig med at der også tages hensyn til de nye udfordringer. I den forbindelse er der nogle yderligere områder, hvor der er behov for hurtig klarhed og hastige fremskridt, både for at forbedre beskyttelsen af EU-borgerne og miljøet og, eftersom sikrere kemiske alternativer i nogle tilfælde kan kræve betydelige investeringer i forskning og udvikling, for at sikre et forudsigeligt investeringsklima for industrien.

Hovedformålet med denne udveksling af synspunkter er at fremhæve betydningen af kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje på den politiske dagsorden for den næste politiske cyklus og at støtte fremskyndelsen af gennemførelsen heraf, så der skabes klarhed for både industrien og myndighederne med hensyn til de kommende foranstaltninger.

Spørgsmål til ministrene:

1. *Er foranstaltningerne i kemikaliestrategien stadig egnede til at tackle de identificerede udfordringer og nå strategiens mål? Er der behov for at prioritere visse foranstaltninger, der endnu ikke er gennemført?*
 2. *Er der nogen nye udfordringer siden vedtagelsen af strategien, for hvilke der er behov for nye tilgange sammen med en ajourført og gennemførlig køreplan for gennemførelsen?*
 3. *Hvilke (andre) gennemførelsesmetoder råder EU's institutioner og organer og medlemsstaterne over til at afhjælpe forsinkelserne, fremskynde gennemførelsen af strategien og sikre en passende udførelse af nye opgaver?*
-